

Nro. 18.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Augustusnak 30-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

B é t s.

Itten Tseh Országra nézve, a' következő
felséges hirdetés tétetett közelebbről közön-
ségessé:

Mi második Ferentz etc.

„Rendkívül fájdalmas vólt mi nekünk, a' mi
Országulásunknak kezdetében, egy ólly kemény
háborúba bonyolodva találni a' Monarchiát, a'
milyen ez a' jelenvaló hadakozás: és a' milyen
nagy vólt ezen mi fájdalmunk, éppen óllyan nagy
kivánsággal ohajtottuk mi szüntelenül, egy men-
nél hamarább való tartos békességet szerezni. —
Minden ember meg-győződik a' felől, hogy mi

ennek el-érésére, minden lehetséges emberi erőt, és eszközüket elővettünk, és felettébb való érzékenységünkre szolgál nekünk az, hogy a' mi Atyai gondoskodásunk által, a' mi hiv jobbagyainknak illy sok pátriótai adományaik, és seregeinknek újjanton meg-bizonyított vitézsegeik mellett is, a' dolog annyira nem vitethetett, hogy egy tisztességes és a' Monárchianak kárára nem szolgáló békesség szerezthessék, sőt hogy sokkal inkább, mi egy különös végzés szerént, a' mi olly sokáig tartó fájdalomunknak meg-kettőztetésére, azt szemlélni kéntelenek vagyunk, hogy az ellenség a' mi Német örökös Státussainkhoz, nevezetesen pedig a' mi kedves Tseh Országunk' határaihoz, mind jobban-meg-jobban közelítsen."

„Már most tehát, hogy ezen Ország, az ellenségnek valóságos bé-ütései ellen, a' leg lehetősebb és bizonyosabb módon oltalmaztathassék, és minthogy egy ollyan ellenségen, a' millyen ez a' mostani, a' ki napról-napra a' maga nemzetének mind nagyobb nagyobb részét fegyverbe öltözteti, és ellenünk vezéreli, tsak az eddig felállittatva lévő fegyveres seregeink által erőt venni, és ötet a' mi Tseh Országunk' határaitól el-tartoztatni lehetetlen; ehez képest mi külömbkülömbféle plánumokat kívántunk magunk eleibe terjesztetni, a' mellyek szerént, említett Tseh Országunk' különösön bátorságba helyheztetődhessek; hanem az elsőséget, és helybe hagyásunkat, annak a' plánumnak adtuk, hogy *Provinciális Katonaság* állittassék-fel, mindenek felett abból a' tekintetből, hogy ezzel a' *Provinciális Katonaság* fel-állításával, az Orzágnak minden történetben való kéz, és hathahós védelmezése, 's az Ország lakossainak leg lehetősebb meg-kiméllése, egymással egyesülve vagynak. Ehez képest rendeljük.

1-ször. Hogy a' Tseh Ország' oltalmazására való készülétek, a' *Provinciális Katonaság* nevezete alatt, haladék nélkül kezdődgyenek-el, és e' végre, az egész nép között, minden 20-dik fő jegyeztessék-fel.

2-szor. A' fel-jegyezettett személjek, a' fegyverben, és abban a' szolgálatban, a' mellyre öök határoztatva vagynak, gyakoróltatni haladék nélkül kezdessenek-el, a' melly végre, a' szükséges fő és all tisztek, a' Tseh Országí Generál Com-mandótól, ki-neveztetnek. Hogy pedig

3-szor. Ezen emberek a' fegyverben való gyakoróltatásra nézve, a' magok lak-hellyeiktől a' lehetőségig ne messze távozzanak, ezen végre a' helységek, minden kerületekben úgy jegyeztes-senek-ki, hogy minden fel-jegyezettett személly, a' maga lak-hellyéről, valamelly közel lévő helyre igazittathassék gyakoróltás végett.

4-szer. A' fel-jegyezettetteknek, az alatt az idő alatt, mikor a' fegyverben való gyakoróltatás végett, lak-hellyektől távol léfznek, az ő tartatások éppen úgy meg fog lenni, mint a' táborban szol-gáló katonaságnak. Ha azonban az a' történet találja elő adni magát, hogy ezen el-kefzülve lévő embereknek hafznokat kellessék venni: akkor

5-ször. Mindenek, az első parantsolatra, a' tudtokra adatott össze-gyülekezésnek helyén meg jelenni, és ott, az ő vezérlesekre ki-rendeltetve lévő Com-mandótól, a' további rendeléseket el-várni tartoznak. Öök azonban

6-szor. Tsak az Ország' határainak fedezé-sére léfznek határoztatva, és tsak azokon belől hafználtatnak, azokon kívül pedig semmi törté-netben, az ellenség ellen nem fordittatnak. A' mi akaratunk mindazáltal

7-szer. Az, hogy ezen embereknek nem tsak hogy az alatt, mig fegyverben maradnak, a' tsatázó mezön lévő több fegyveresseinkhez hasonló módon, zsold és élelem rendeltessék, hanem e' mellett

8-szor. Azt is meg-határozzuk, hogy azok, a' kik közzüllök, a' magokat elő adó alkalmatos-ságokkal, vitezségeik által, magokat meg-külöm-

böztetik, a' több katonához hasonló módon, ezüst és arany emlékeztető pénzeket nyerjenek, és azokat, mint hazájokhoz mutatott különös szolgálattoknak tisztességbeli jegyeit, mindenütt hordozni jussok legyen, 's az azokkal össze kötötte levő pénzbeli halzonnal, egész életükben éljenek. Valamint végre

9-szer. Hogy mind azoknak, a' kik ezen *Provinciális Katonáság* mellett szolgálni fognak, ez jövődöben, mindenkor érdem gyanánt fog tulajdonittatni, nekik minden alkalmatossággal előmenetel nyulytatik, és a' hol az egyenesség megengedi, az egyéb környülállások egy formák lévén, az elsőség nekik adatik.

„Mi ehez képest, közönségesen minden Tseh Országi jobbágyainknak eleitől fogva megbizonyított hiveségétől, és az ő benne egészen különös tulajdon hazájok szeretetééről reméllyük, hogy ők ezen parantso atunknak, magokat egész örömet, és önként alája adják, és hogy mindenek ő közüllök, a' fő rendük úgy, mint az alacsonyabbak, a' magok rendkívül való erejeket, az ő Királyokéval egyesitvén, arra fogják fordítani, hogy az Ország, minden ellenséges bé-ütések ellen, anyival is inkább meg-öriztessék és oltalmaztassék, minthogy ez a' szempillantat, az Ország minden hazafiainak tulajdonára, és vallására nézve, a' legveszedelmesebb, és minden embernek tulajdon java kívánnya, hogy magát, hozzá tartozóit, és hazáját, minden ereje és tehetsége szerént oltalmazni, segittségül legyen.”

A' mi Tseh jobbágyainknak hazafi indúlatyokhoz, és készségekhez, a' jelenvaló haza oltalmazó készülétekre nézve, mi annyival is inkább számot tartunk, hogy a' mint már feljebb említett, a' szolgálat rövid ideig tartó lészzen, a' melly a' jelen lévő szükségben, valamint az Orzágnak oltalmazására, az ő tulajdon vagyonyaiknak, javaiknak, feleségeiknek 's gyermekeiknek védelmezésekre éppen úgy meg-kivántatik, és ők ma-

gokat ez által nemtsak a' meg-igért jutalomra, hanem a' mellett a' hiv jobbágyok, és a' haza valóságos baráttyai ditsösségire is érdemessekké teszik, 's egyfzersmind a' magok Királyoknak kegyelmességét, szerezetét, és az attól való nagyra be-tsültetést, magoknak örökre meg-szerzik. Költ *Bétsben* Aug. 21-dikén, etc."

A' Banko tzedulák iránt pedig, ezen hónapnak 19-kén, ő Felsége ezen alább meg-irt Patenst adattatta-ki: *Mi Második Ferentz 's a' t.* Mint-hogy az 1784-dik esztendőben készítettett, és a' Jun. 14-kén 1795-ben költ Patens szerezént, abban az esztendőben, Novembernek első napján folyamotjában eredett Banko tzedulák, nevezetesebben pedig közüllök, az 5 és 10 forintosok, a' velek való élés miatt, erőssen el-szakadoztanak, úgy annyira, hogy azok a' közönség között továbbá nem járhatnak, melly béli fogyatkozás a' közönségnek sok dolgaira nezeve akadályúl lévén, ezen kissebb summájú Bankotzedulák pedig már most annyival is inkább szükségesek, hogy azoknak, ennekutánna, a' mi napnyugoti Gallitziánkban is, a' közönség kezibe, kész penz helyett járnunk kelle-tik: ezekre való nézve, hogy újj Banko tzedulák készítettessenek, az iránt magunkat meg-határoztuk, a' mellyekkel az eddig folyamotjában vólt Banko tzedulák, az ide alább meg-irt időkben, és helyyeken bé-váltattatván, a' mostaniaknak, a' közönség között való járások, azonnal meg-szűnik.

1. §. Az újj és originalis Banko tzedulák, formájokra nézve minéműek légyenek, azoknak formájokat, a' Patens mellé ragasztatott, újj Banko tzedulák formái meg-mutatják, a' mellyekkel, hogy valaki tsalárdúl ne élhessen, ennek el-távoztatása végett, azon Banko tzedula formák, vastag és meg-festett pappirosra nyomtattattanak, és azokon a' *Bétsi* Magistratualis, és Banko kassánál lévő fő tisztvisek neveik, a' valóságos, originalis Banko tzedulákon lévő kéz íráshoz, nem hasonlólag le-irva, hanem déák betűekkel, és ezen fejül való írás vagyon rajtok nyomtatva: *Abbil-*

dung eines Wiener-Stadt-Banko-Zettels, a' melly magyarul ezt tészi: A' Bétsi Banko kassa beli tzedulának le-festése, vagy le-rajtolása.

2. §. Az újjonnan készített originalis Banko-tzedulák, mellyek ebben az esztendőben. Aug. első napján készítették, és a' mellyeknek egy Bétsi Magistratualis Tanátsos, a' maga nevit tulajdon kezzel alá-irta, a' többek között az által is könnyen meg-ismértethetnek, hogy az a' végre készített fejer pappirossokon lévő, rész szerént festett, rész szerént világos tzirádák, hogyha a' pappiros a' világosság felé tartottatik, mind a' Banko tzedula számát, mind pedig a' szokot megmutatják.

3. §. A' mostan készítettett újj Banko tzedulák, ámbár a' formájokra nézve, az eddig valoktól különbözzenek legyen is; de azoknak egyéb képpen, minden leg kissebb határok közé való szorittáson kívül, tökéletesen azon valórok lészzen, mint az 1771-ben Aug. első, és 1785-ben Jun. első napjain költ Patensek által meg-határozottatott Banko tzeduláknak vólt; és

4. §. Minthogy a' Bankotzedulák kész pénzt képzeltek, annakokáért, azok ennekutánna is, mint szintén ez előtt, minden közönséges, és akár-melly nevezet alatt, a' Mi Magyar, Tseh, Gallitziái, és Austriai örökös Birodalmainkba lévő Kassáknál, Vámoknál, Harmintzadoknál, a' rajtok lévő valórok szerént, kész pénz helyett fognak el-vétettetni, és hasanlóképpen, minden Aerialis fizető helyeknél, kész pénz helyett fognak ki-adattatni.

5. §. Ezen újj Banko tzeduláknak, vagy kész pénzel való ki-váltásokra, vagy a' kész pénznek Banko tzedulával való fel-váltására, vagy nagyobb Bankotzeduláknak, kissebbekkel való fel-tserélésekre, vagy a' kissebbeknek, nagyobbért való adások helyekül, a' következő kassák határozottak meg: a) *Austriában az Ens vizén alóll, a' Bétsi Banko kassa.* b) *Tseh Országban,*

a) Bankal-Administrations fő-kassa. c) *Morva* Országban, a) *Brüni* Bankal-Administrations kassa. d) *Schlésiában* a) *Troppai* Steuer-Oberamts kassa. e) *Austriában* az *Ens* vizén felyül, a) *Lintzi* Administrations kassa. f) Belső *Austriában*, a) *Grétzi*, *Klagenfurti* és *Laybachi* Bankalis kassák. g) *Triestben*, *Görzben*, *Gradiskában*, és a) *Littoráléban*, a) *Triesti* Banko tzedulás kassa. h) *Magyar* Országban, a) *Budai*, *Kassai*, *Temesvári*, és a) *Fiumei* Banko tzedulás kassák. i) *Erdélyben*, a) *N. Szebeni* Banko tzedulák kassája. k) Napkeleti *Gallitziában*, a) *Lembergi* Banko tzedulás kassa. l) Napnyugoti *Gallitziában*, a) *Krukai* Banko tzedulás kassa.

6. §. Ezen fennebb meg-nevezett Banko tzedulás kassákra való nézve, olyan rendelések fognak tétettetni, hogy a) mint eddig, úgy ennekutánna is, akár pénzért akarjon valaki Banko tzedulát váltani, akár pedig Bankotzeduláért pénzt, a) közönség e) béli tzedlét, minden idő halasztáson kívül elérhesse. Hogyha pedig a) tartományok közül valamillyikben lévő kassánál le-tett pénz, vagy pedig Banko tzedula, rendkívül erőssen, és szokotlanúl váltatnék-ki, hogy vagy pénzért Banko tzedulát, vagy pedig Banko tzeduláért pénzt nem adhatnának, ezen történetben-is olyan rendelések fognak tétettetni, hogy azon kassába 14 napok, vagy pedig az Orzágnak mellzeségéhez, félen valóságához képest, leg feljebb 3 hetek alatt, a) szükséghez képest, mind pénz, mind pedig Banko tzedula elegendő fog vitettetni.

7. §. Az újj Bankotzedulák úgy határozottanak-meg, hogy azok a) régibb, vagy a) még mostan folyásában való Banko tzedulák helyett járjanak, mellyhez képest, az eddig járásban vólt Banko tzedulákat, újjokkal kelletik fel-váltani. Mellyeknek fel-tsérélések végett, azoknak birto-kossai, a) fennebb meg-nevezett kassákhoz utasítottatnak.

8. §. Minthogy pedig a) 7 rendbéli újj Bankotzeduláknak, az egyfzeribe járásba való indit-

tatásokat, a' környülállások meg nem engedik, annakokáért azok közül a' kissebbek u. m. az 5 és 10 forintosok, a' mellyekben a' közönség, eddig elé leg nagyobb fogyatkozást szenvedett, *Septemberben* jární kezdenek a' mi örökös Birodalmainkban, mellyhez képest, ezen időtől fogva, az arra ki-rendelt kassákba, annyi új Banko tzedula fog ki-küldettetni, hogy azokkal a' régieket, akár-mellyik rendbéliek légyenek is azok, bé-ihessen tserélni. E' képpen fognak *Octoberben*, a' 25 és 50, *Novemberben* pedig a' 100, végtére *Decemberben* az 500, és 1000 forintos új Banko tzedulák ki-adattatni, circuliatioba botsáttatni, és általak a' régiek bé-váltattatni.

9. §. Hogy pedig a' régi Banko tzedulák bé-váltattassanak, a' circuliatioból egészen ki-vétetessenek, mind az Országban benn, mind pedig kívül lévő azok birtokossainak, leg utólsó terminusúl, az 1797-ben esendő *Februáriusnak* utólsó napja rendeltetik-ki, melly elegendő időnek eltelése után, a' régi Banko tzedulákért, se pénz, se pedig pénzért régi Banko tzedulák nem fognak többé adattatni, vagy azok másoktól el-vétettetni.

10. §. Minthogy a' Banko tzedulák kész pénzt képzeltetnek, tehát ebből az a' szükséges következés van, hogy az el-vezetteket, sohólt nem találtathatokat, kész pénzel fel-tserélni nem lehet. Az el-szakadazottak, vagy más egyéb képpen megromlodozattak pedig, tsak hogy rajtok a' szám látható légyen, a' fennebb meg-nevezett kassáknál bé-fognak váltattatni.

11. §. Minthogy az eddig elé szokássá vált, el-szakadozott, vagy más képpen megromlott Banko tzeduláknak öfzve-enyvezések, pappirossal való öfzve ragasztások, vagy pedig akár mi moddal való öfzve-foglalások, némelley víllzá élésekre alkalmatosságot adtanak, erre való nézve, az új Banko tzedulákat, ilyen formán öfzve raggatni, fodozni, tellyességgel nem lészzen szabad, és ez, azon Banko tzedula beli summának el-vezetése

alatt tilalmoztatik, és az óllyan öfzve todott fo-
dott Banko tzedulák, a' Mi Kassánknál, egynél is,
se bé nem tseréltetnek, se pedig kéz pénz hely-
lyett bé nem fognak vétettetni. Hogyha azért
valakinek el-fzakadozott Banko tzedulája lenne, és
azt minden leg kissebb toldozás foldozáson ki-
vül, a' fennebb meg-nevezett kassák közül, vala-
mellyikhez el-vifzi, vagy el-küldi, a' fzerént, azért,
vagy ép, egész tzedula, vagy pedig kéz pénz fog
adattatni, és az illyen el-fzakadozott, vagy más
képpen meg-romlodózott Banko tzedulák, a' kör-
nyék beli, vagy filialis kassáknál, vagy a' Status-
nak más bé-fzedő fő tiztviselőinél, és Várme-
gyék kassaiknál, mind kéz pénzel való bé-fize-
tések, úgy fognak el-vétettetni.

12. §. A' ki ezen új Banko tzedulákat utánna
tsinálni, vagy az igaz és törvényesen költ Ban-
ko tzedulákon lévő számokat meg-változtatni, na-
gyobbá tsinálni mérészlené, hogy sem mint azok
készítve vóltanak, hasansóképpen azok is, a' kik
a' rajtok lévő kéz al-írását követni, a' tzimert
mettzeni, a' Banko tzedulák pappirossaihoz ha-
sanlot tsinálni, vagy azoknak készittésekhez tar-
tozó formákat, pappirossokat, stempeleket, be-
tüket, tzirádákat, sajtokat, vagy akármi, azon
új Banko tzedulák készittésekhez tartozó egyéb
eszközöket, mellyek a' hamis Banko tzedulák ké-
szittésekre alkalmatosságót adhatnának, ki-adná,
és e' képpen a' közönséges bizodalmost el temető
vétekre, akár mi részben is segittségül lenne, a'
gonofzság, akár véghez mehetett légyen, akár
nem, és a' Banko tzedula meg-hamissittása, akár
könnyű akár pedig nehéz légyen a' meg-ismérésre,
az illyetén személjek, mint criminalis vétebbe
elegyedtek, úgy fognak tartattatni, és a' fzerént
fognak meg is büntettetni.

13. §. Ellenben pedig annak, a' ki a' hamis
Banko tzedula készittőjét, utánna tsinálóját leg
elébb önként fel-adja, bé-vádolja, hogyha a' vád
a' gonofz tévő tselekedetének világosságra való
jövetelire elegendőnek lenni találtatik, és az

által a' gonosz tévő, a' maga tselekedete felől meg-győzethetik, az ilyen bé-vádoló személynék jutalamúl, nemtsak az hogy a' kints tárházból 10,000 forint adattatik, hanem e' felett, ha azt kívánja, hogy az ő neve mások előtt tudva ne légyen, az is halgatásba fog tartattatni. Hogyha pedig valaki, az iránt téfzen meg-határozott bé-vádolást, hogy ez, vagy ama szeméj hamis Banko tzedulát akár készíteni, melly fel-adás, mind a' meg-visgálásra, mind pedig a' Banko tzedula utánna való készítésére, vagy meg-rontására, elegendő fundamentumúl szolgálhat, az illetén szeméj, a' maga fel-adásához mérseklett jutalmat fog venni. Hogyha pedig a' fel-adó szeméj, a' gonofzságba maga is belé elegyedett, és ezen gonofzságot leg elébb ő nyilatkoztatta volna ki, az ilyennek az ő külömben meg-érdemlett büntetése el-engedtetik, és hogyha a' gonosz tévők között, nem ő vólt a' főbb, és másokat is gonofzságra tántorító, a' meg-érdemlett büntetésnek el-engedése mellett, még valami jutalmat is fog nyerni.

14. §. A' fennebb meg-irt jutalom pedig, annak is meg fog adattatni, a' ki valahól, valamely idegen Országban, a' Banko tzedulák utánna készítőjét, vagy meg-hamissittoját, meg-rontóját, elegendő képpen fel-fedezhető módon, azon idegen Udvarnál lévő Ministerünknek bé-adja. — *Bétsben* Aug. 19-kén 1796-ban 's. a' t.

Frantzia Ország.

A' Fr. Directoriumról *Párisban* annak kezdett hire futamodni, hogy Spanyol Orzággal már bizonyoson offensiva és defensiva álliántziára ment volna, de mi ez iránt jót nem állunk. — A' *Génuai* újj követ *Marquis Spinolának*, a' Directorium ezen hónapnak 7-kén adott audientziát, ki is akkor a' maga Credentialissát által-adta. Az a' hir, hogy *Kellermann* a' Turini Citadellának elfoglalását, és ezen város kö falai alatt egy tá,

bor fel-állittását kívánta volna, igazán ki-mondva, nem volt igaz.

Egy *Bauregard*, vagy tulajdonképpen *Lutron* nevezetű ember, a' ki a' Fr. revolutió ki-ütése előtt, haj fodorittó, parokás volt, a' revolutió után magának sok mammonokot, kintseket gyűjt-vén-bé, a' többek között a' *Boulognéi* fa magazinum mellett fényesen épült Ország házát, mellyet az *Artésiai* Gróf építettett vala, és a' nem régi-ben guillotinirozttatott *Salm-Kirburg* Hertzeg szép Palotáját is meg-vette vala, minthogy ötet egy-néhány rendbéli gonosz tselekedetekkel vádolták, azért a' napokban árestomba tétettetett.

A' Fr. Directorium *Konstantzinápolyba* küldett követe, *Aubert Dubayet*, Juliusnak 17-kén érkezett vala meg *Génuába*. — *Lamarque* önként ajánlotta magát, a' maga Collegájának, *Drouetnek* óltalmazására, és ez is ötet arra fel-vette vala.

Generál-Adjutans *Rey*, a' ki *Würzburgnak* meg-vétele alkalmatosságával igen ditséretesen viselte vala magát, hasanlóképpen Polgár *Normánd* is, az északi Fr. ármádiának Brigadiros Generáljaivá tétettettek.

A' kik a' *Lyonni Postillonak* meg-öllettetésiben részeseeknek lenni találtattanak, azok közül ezen hónapnak 7-kén, hárman halálra ítéltettek, hárman pedig az el-fogattattak közül, ártatlanságokat meg-bizonyítván, ezek szabadon botsáttattattanak. — A' halálra ítéltettek között van egy *Metzi* 'Sidó is, ez is részese lévén a' gyilkosságban. — A' három halálra ítéltetett személjek így neveztetnek *Surgue*, *Bernárd*, és *Courjol*, de ezek a' magak halálra való ítéltetéseket, a' *Cassations Tribunalhoz* apellálták. — Gen. *Beurnonvilléről* az a' hir, hogy ötet *Hollándiából* vissza akarnák hivni. — Ezen hónapnak 7 és 8-dika között való éjtszaka, a' *Drouet*, és *Baboeuf* öszve esküdt barátjai, a' tömlöztből erővel akarták vala őket kiszabadítani, de fel-tett szándékokban tellyességgel nem boldogúlhattanak.

Hadi Történetek.

F. M. L. *Kray*, ezen hónapnak 19-kén, az iránt való tudósítást tett, hogy a' 17-ben tartott ütközet, felette kemény és véres vólt. — A' tsak most említett F. M. L. az ellenség nagy ereje miatt úgyan, magát *Sulzbachtól* visszahuzni kén-telenített, de ez alkalmatossággal is, az ellenség emberei közül, 500 fogattattanak-el, a' mint pedig mind a' fogjok, mind pedig a' parafztság befzéli, az ő embereiből 3000-nél többen el-estek, a' mi vitézeink kemény tüzélések, és a' lo-vasság kardja által, a' mellynek tagadhatatlan jele az, hogy ámbár az ellenség ereje nagy vólt is légyen, de még is ő, F. M. L. *Krayt*, a' maga visszahuzásában nem akadályoztatta. Az ellenség tiszttviselői is meg-valják azt, hogy ők soha se láttanak olyan derék lovas katonákat, mint a' *Vétsey* regimentje a' millyen, a' melly a' mint nem régiben is meg-iratott vala, az ellenség közé, leg nagyobb bátorsággal vágott-bé.

A' mi veszttségünk, az ellenségéhez képest igen tsekélység vólt, az el-esett tiszteknek neveiket pedig, E. Olvasóinkal közleni, azért mulat-tyuk most-el, hogy azokat az E. Olvasóink előtt, isméretleneknek tartjuk lenni. — A' *Vétsey* huszár-jai közül, különösön jól viselték magokat, fő Hadnagy *Tevalle*, Kapitány Gr. *Wallmoden*, fő Hadnagy Gr. *Wartensleben Ferdinánd*, Gr. *Nemes, Lepsa*, és Al-Hadnagy *Ürmény*. — Más regimen-tekben is egynéhányon magokat igen jól visel-ték; de azoknak neveikről úgy itélünk, hogy ők, a' mi E. Olvasóink előtt isméretlenek, és nevei-ket azért nem irtuk-ki.

Ezen hónapnak 28-kán, a' 69-dik szám alatt költ *Bétsi Udv.* Diárium mellé, az a' különös tu-dósítás ragasztatott, hogy *Károly* ő Kir. Hertzege, fő Hadnagy Gr. *Wartensleben Ferdinándot*, ki is ide tegnap előtt dél után érkezett-meg, azzal az örvendetes tudósítással küldette-el, hogy az el-lenség a' maga elé nyomúlani kívánó szándéká-

ban, nemtsak az hogy nem boldogúlhatott, és a' fegyver Tármaster, Gr. *Wartensleben* vezérlése alatt lévő táborának szárnya által meg-akadályoztatott, hanem a' mellett, magát nyakra före kén-telenítettett vissza húzni.

A' *Károly* Hertzeg vezérlése alatt való tábor, *Teiningennél*, ezen hónapnak 22-kén ütvén az ellenségre, ötet vissza nyomta, és e' mellett, *Neu-markon* keresztül, *Aldorfig* és *Kastellig* kergette vissza. — *Károly* ö Kir. Hertzega, a' fegyver Tármaster Gr. *Wartensleben* alatt lévő táborral egyesítvén a' maga trupjait, 24-dikben újra az ellenség seregére ütett, mellyet jól meg-vertén, ámbár az ö Kir. Hertzega trupjai el-fárodva vóltanak légyen is, de 25-dikben is kergetvén az ellenséget, ötet *Norimbergából* és *Erlángából*, úgy kergette-ki, hogy magát *Bámburg* felé, a' leg nagyobb rendeletlenségbe húzta vissza.

Ezen fennebb irt tudósítás, a' maga környülállásaival egyetemben rövid, idő múlva ki fog adattatni, most pedig ö Kir. Hertzega, tsak annyit kívánt jelenteni, hogy az ezen alkalmatossággal való vesztségünk igen kevés vólt, az ellenség ellenben felette sokat vesztett. — A' lovasság magát igen különösön jól viselte, melly is a' 24-dikben való tsatában, az ellenség 3 bataillonjai közé bé-vágván, őket mind egy lábíg le-apri-totta, ki-vévén 2 stabalis és 29 tilzteket, meg 695 köz embereket, a' kiket fogságba hozott-el.

Magyar Ország.

Palotzról Aug. 10-kén. Az Idén Istennek hála, mindenféle termésünk bővséggel vagyon, tsak a' pénz igen ritka, úgyan azért az élet (gabona) és a' marha felette óltsó. — Az égi háboruk igen sok károkat tettenek, az emberek nem emlékeznek annyi viz áradásokra, mint a' mennyi ezen a' nyáron vólt, mellyek, a' réteinken, a' sok füvet, és szénát, mind semmi-

vé tették. — A' meny-kövek is gyakran hűllanak, ölnek, égetnek, és a' napokban is, egy szegény asszonyt, az utón agyon ütött. — *Szenán* a' tisztartó házába ütvén, azt meg-égette. *Lásztomérban*, egy gazdának élés kamaráját meggyújtván, minden életét, és két szekerét porrá égette. — Ezen hónapnak 5-kén is, az ég iszonyú képpen zengett, villámlott, és olyan nagy eső esett, hogy a' mezőben a' keresztek mind általáztak. Ha tovább is így tartana az idő, az élet a' mezőben, mind ki-tsirázna; most vagy on szükségünk a' jó időre, hogy életünket (gabonánkat) kár nélkül bé-hordhassuk.

Elegyes Tudósítások.

Hágából Aug. 13-kán. A mi eddig *Párisban* volt Ministerünk, Polgár *Blaauw*, a' közelebb múlt kedden érkezett onnan ide vissza. — A' *Hollandiai* Provincialis *Administratio* azt decretálta, hogy költsönbe, újjolag erőszakkal kellene pénzt fel-venni. — A' Nemzeti Gyűléshez 200 szeméjiek azért adtanak-bé Instantziát, hogy az ő *Amérikába* való által-mehetések végett, nékiek *Passus* adattassék. — *Zélandiából* hogy mindenféle gabona nemeit ki-vihessék, ismét meg-engedtetett. A' *Frankfurti* Aug. 9-kén irt levelek azt hirlelik, hogy Gen. *Jourdán* 8 divisioknak a' feje, mellyek közül 4 a' Gen. *Kléber*, 4 pedig, a' Gen. *Márceau* vezérléseik alatt vagynak. — A' köz embernek, a' kenyeren, és husan kívül, napjában csak harmad fél *Solsa* vagyon.

* * *

Meg ály *Barna!* ne fufs, ez is a' számodra,
 Van öfzve pakolva, vedd hát a' hátodra,
 'S vigyed-el *Báádenbe*. — Nem egyebek ezek,
 Virágok, bokkréták. — Szép asszonyi kezek
 Szedegették öket; azért betsesebbek
 Lésznek a' *Kurirnak*, kelemetesebbek.

Alj meg hát jó *Barna!* a' táskádba szúram
Öket, mellyek ezek:

Drága kedves Uram!

Midön egy véletlen öröm szivünk hattyá,
Azt nyelvünk egy könnyen, nem magyaráz-
hattyá;

Mert ilyenkor szivünk öfzve szorittodik,
'S az által értelmes szavunk el-fogodik.

Én úgyan részemről valóban úgy jártam,
Fülem ölly hir ütven, a' mellyet nem vártam.

Tudnillik egy ifjú affzonyom, 's barátom,
Velem szem közt jöven, midön ötet látom,

Meg-szollitván kerdi: — Tudok mi újságot?

Vagy más szép vidittó kedves mulattságot?

Felelek: én semmit illyent nem mondhatok,

Mivel újságokat nem olvasgathatok.

Mond ő: ha te nem tudsz, majd mondok én néked,

Ugyan jó magossra, emelték a' széked!

Bétsi Magyar Kurir trombitásoddá lett,

Midön az újságban hir szárnyára fel-vett.

És hogy e' bezzédem jobban fel-vehessed,

Homályoska szavam inkább meg-érthessed,

Tudd-meg: az újságban, Musád ki-hirdette,

És a' két hazában, széljel-eresztette,

Azon versid értem mellyeket küldettél,

Egy jó barátodnak, 's válasz képpen tettél.

Én ezen bezzédre tsak nem el-ájjultam

Szivem el-fogodván, éppen meg-némúltam;

Mert az én verseim, még felette gyengék,

Nints benne elmésség, 's merő azon 'sengék.

És így arra koránt sem is érdemesek.

Légyenek hazánkba hogy esméretesek.

De ha e' kegyes Ur, ki-trombitáltatta

Gyenge Musám 's e' kép szárnyra botsáttatta.

Én ezen ő tettét villzá nem vonhatom

És a' mi már meg van, meg nem másolhatom,

Hanem adossának magamat esmérem,

Mivel érdem felett adta-meg a' bérem.

Nem is halasztom a' fizetést sokára

Lészek ma vagy hónap, kész udvarlására.

* * *

Az Urnak is pedig bár esméretlennek
 De töllem úgy vélem, tám nem idegennek,
 Köfzönöm szivesen, és két térd hajtással
 Söt ha meg-engedi, jobb kéz tsokolással,
 Hogy gyenge Musámat ítélte méltonak
 Arra, része légyen, hogy a' Hirmondanak
 Én is kötelezem kéz szolgálatjára
 Magamat az Urnak parantsolatjára.
 Ohajtván egyfzersmind fris jó egészséget,
 Ajánlok mind hóltig tartó szivességet.

* * *

Midön ez irásom éppen el-vegeztem
 Kalendáriumban nap számokat néztem
 'S ott *Sámuel* neve akadván szemembe,
 E' gondolat jöve, hirtelen eszembe:
Decsy Úr Sámuel! neve napját érte,
 Érte, mert hogy érje, a' jó Istent kérte.
 Érjen továbbra is *Nefztori* időket,
 Szive szerént tellyes jokkal menendöket,
 Tartsa-meg a' Nagy Úr, hazánknak javára,
 Hogy lehessen ennek kéz szolgálatjára.
 Fényljen neve, hire, mint nap fényessége
 Betses életének, soká légyen vége.

Szüz Havának 22-kén 1796-ban.

N. F. J.

N. B. J. Hitvesse.

* * *

Itten *Bétsben*, mint bizonyost, úgy beszélik,
 hogy a' *Karatsai* regimentje béli fő Hadnagy, Gr.
Bánffi György, ki is már a' B. *Alvintzy* regiment-
 jibe fogna által-menni, G. *Kemény Farkas* Úr ö
 Excellája leányát, Gr. *Kemény Annát*, magának
 házos társúl a' napokban el-jegyzette vólna.

D. D. S.